

Verkennend natuuronderzoek

Van der Pol Henslare 2

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Concept

Grontmij Nederland B.V.
Arnhem, februari 2016

Verantwoording

Titel : Verkennend natuuronderzoek
Van der Pol Henslare

Subtitel : Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Projectnummer : 345103

Referentienummer :

Revisie : C1

Datum : februari 2016

Auteur(s) : Ing. A.M. Poelmans

E-mail adres : Arjen.poelmans@grontmij.nl

Gecontroleerd door : Mr. A.H. Tuitert

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : Ing. R. krom

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Velperweg 26
6824 BJ Arnhem
Postbus 485
6800 AL Arnhem
T +31 88 811 66 00
F +31 30 310 04 14
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Ligging plangebied.....	5
1.3	Plangebied	5
1.4	voorgenomen activiteiten	6
1.5	Kader van het onderzoek.....	6
2	Natuurbeschermingswet	8
2.1	Toetsingskader	8
2.2	Inventarisatie.....	9
2.3	Analyse van de mogelijke effecten	9
3	Flora- en faunawet	10
3.1	Toetsingskader	10
3.2	Methode	11
3.3	Voorkomende ecotopen.....	11
3.4	Agrarisch perceel (maïs/grasland)Planten.....	11
3.5	Vleermuizen	12
3.6	Overige zoogdieren.....	13
3.7	Vogels	13
3.8	Amfibieën	14
3.9	Reptielen	15
3.10	Vissen	15
3.11	Ongewervelden.....	15
4	Natuurbeleidskaders	16
4.1	Toetsingskader	16
4.2	Ecologische Hoofdstructuur	16
5	Conclusies.....	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In het kader van de ontwikkeling van Henslare 2 in Putten zal de bestemming van perceel Van der Pol worden gewijzigd van agrarisch naar bedrijventerrein. De woningen met de bijbehorende opstallen en groen zal worden verwijderd ten behoeve van de ontwikkeling van het bedrijventerrein. Het bedrijventerrein zal aansluiten op de nieuwe rondweg Henslare waarvoor reeds een bestemmingswijzing is uitgevoerd. Voor de rondweg Henslare zijn de benodigde ecologische onderzoeken uitgevoerd en een ontheffing Flora- en faunawet aangevraagd en verleend.

Ten behoeve van de werkzaamheden is het noodzakelijk om de eventuele gevolgen voor natuur in het kader van de natuurwet- en regelgeving te onderzoeken. De woning en de bijbehorende inrichting kan als rust- of verblijfplaats dienen voor verschillende diersoorten. Veel dieren en planten zijn middels de Flora- en faunawet beschermd. Om inzichtelijk te krijgen of voor het uitvoeren van de werkzaamheden een ontheffing nodig is in het kader van de Flora- en de faunawet, is het noodzakelijk om te weten of er beschermde dieren en/of planten op het terrein voorkomen.

Mogelijk liggen er beschermde gebieden in de directe omgeving van het terrein waarop de ingreep effect kan hebben. Dit is van belang te weten in verband met de Natuurbeschermingwet en eventuele beleidsmatige bescherming.

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een verkennend natuuronderzoek (quickscan). Het betreft een beoordeling van de huidige en potentiële aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in het plangebied en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden. Het verkennend natuuronderzoek vindt plaats aan de hand van een bronnenonderzoek en een veldbezoek. Tijdens het veldbezoek is op basis van habitatgeschiktheid een expert-inschatting gemaakt welke soorten voor kunnen komen en welke soorten op voorhand uit te sluiten zijn. Bij het bepalen van de mogelijke effecten speelt de ingreep en de gevoeligheid van soorten een belangrijke rol.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen ten zuiden van Putten langs de Stenenkamerseweg. Het landschap rondom het plangebied bestaat uit een half open agrarisch landschap, met houtwallen afgewisseld met agrarische percelen en vrijstaande boerderijen.

Figuur 1.1 ligging van het plangebied

1.3 Plangebied

Het plangebied bestaat uit een woning met bijgebouw, agrarische gronden (mais) en erfbeplanting (tuininrichting, bosje met fijnsparren).

Figuur 1.2 locatie van het plangebied

Foto 1 woning

Foto 2 bijgebouw

Foto 3 sparrenbosje

Foto 4 agrarisch perceel

Foto 5 watergang parallel aan het spoor

Foto 6 watergang ter hoogte van de houtwal

1.4 voorgenomen activiteiten

De voorgenomen activiteiten bestaan uit:

- sloop van de woning
- verwijderen beplanting op het erf
- terrein inrichten als bedrijventerrein

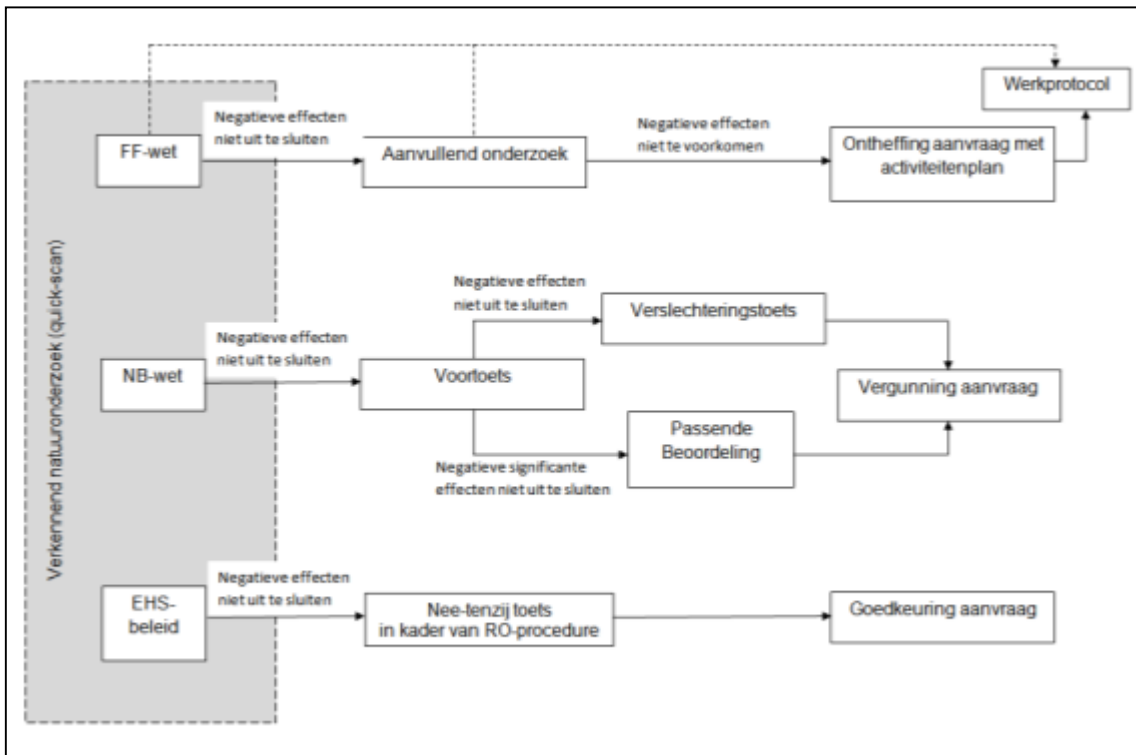
De aan de oostzijde gelegen houtwal blijft gehandhaafd in de voorgenomen ontwikkeling.

1.5 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen moeten getoetst worden aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Natuurbeschermingswet 1998: Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten
- Flora- en Faunawet: individuele soorten
- Provinciaal beleid: Ecologische Hoofdstructuur en eventuele weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden

Het verkennend onderzoek is er op gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. In figuur 1.3 is aangegeven welke procedures mogelijk moeten worden doorlopen. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

Figuur 1.3 Procedureschema wet – en regelgeving natuurbescherming

2 Natuurbeschermingswet

2.1 Toetsingskader

De Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) en Beschermden natuurmonumenten in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan.

Voor Natura 2000-gebieden geldt een toetsing in het kader van artikel 19. In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig)
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten
- Verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangevoerd dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Ten aanzien van effecten van stikstofdepositie is sinds 1 juli 2015 het Programma Aanpak Stikstof van kracht. Met behulp van het rekenprogramma AERIUS kan bepaald worden of plannen en projecten leiden tot een toename aan depositie op Natura 2000-gebieden. Afhankelijk van de uitkomsten van deze berekening:

- Kan het project doorgang vinden zonder verdere procedure (bijdrage lager dan 0,05 mol N/ha/jr);
- Kan het project doorgang vinden met een melding (tussen 0,05 – 1.00 mol N/ha/jr) - ;
- Of is een Natuurbeschermingswetvergunning noodzakelijk (en groter dan 1.00 mol N/ha/jr)

Dit geldt alleen voor niet prioritaire projecten die zijn opgenomen in de Regeling PAS. Voor prioritaire project is ontwikkelingsruimte gereserveerd en is een berekening of toetsing niet nodig.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk.

Voor Beschermden Natuurmonumenten geldt een lichtere toetsing conform artikel 16. Voor deze gebieden is het uitvoeren van een Passende beoordeling niet noodzakelijk. Op deze gebieden is conform artikel 65 wel externe werking van toepassing. Het bevoegd gezag bepaalt of een vergunning al dan niet nodig is.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden en Beschermd natuurmonumenten is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat de dichtstbijzijnde Natura2000 gebied(en)/Beschermd Natuurmonument(en) de Veluwe en de Veluwerandmeren op een afstand circa 3 km van het plangebied zijn gelegen.

Figuur 2 ligging van het plangebied ten opzichte Natura 2000 gebieden Veluwe (oostzijde) en Veluwerandmeren (westzijde) (bron: www.synbiosys.alterra.nl/natura2000)

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

De Natura 2000-gebieden Veluwe en Veluwerandmeren liggen op circa 3 km, buiten het plangebied. De ontwikkelingen in het plangebied leiden daarom zeker niet tot vernietiging. De meeste andere effecten zoals verstoring, verdroging zijn vanwege de afstand en ligging tot projectgebied eveneens op voorhand uit te sluiten. Verstoring door geluid, licht en bewegingen reiken in het type omgeving van het plangebied over het algemeen tot slechts enkele tientallen tot honderden meters. Er zijn geen grootschalige hydrologische ingrepen voorzien die tot een kilometer afstand invloed kunnen hebben op kwelstromen of de grondwaterstand.

De voorgestelde nieuwe ontwikkelingen binnen het bestemmingsplan kunnen in de gebruiksfase wel leiden tot een toename van vervoersbewegingen. De verandering van de vervoersbewegingen kan leiden tot een toename van stikstofdepositie. Ook tijdens de uitvoering van het project kan sprake zijn van een toename aan stikstofemissie vanuit de gebruikte machines en voertuigen. Een toename aan stikstofdepositie kan gevolgen hebben voor de verzuring en vermesing van gevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten. Een aantal van de aangewezen habitattypen in de Veluwe zijn zeer gevoelig voor stikstofdepositie (o.a. droge heide en).

Gelet op de mogelijke toename aan stikstofdepositie op de Veluwe is nader stikstofonderzoek nodig conform het PAS. Hiervoor is onder meer een stikstofberekening met AERIUS nodig. Afhankelijk van de uitkomsten van deze berekening, is voorafgaand aan de realisatie van het plan mogelijk een melding nodig of een aanvraag van een Nb-wet vergunning. Indien echter blijkt dat de toename aan stikstofdepositie op de Veluwe ten gevolge van het plan onder de 0,05 mol N/ha/jaar blijft kan het plan doorgang vinden zonder melding of vergunning. De uitkomsten van de AERIUS berekeningen geven ook inzicht in de realiseerbaarheid van het bestemmingsplan.

3 Flora- en faunawet

3.1 Toetsingkader

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van soorten planten en dieren in ons land. De beschermde soorten zijn op grond van het Vrijstellingenbesluit onderverdeeld in verschillende beschermingscategorieën, de zogeheten 'tabel 1-soorten', 'tabel 2-soorten' en 'tabel 3-soorten'. Vogels zijn niet in deze categorieën ingedeeld.

De toetsing in het kader van de Flora- en faunawet vindt plaats aan de hand van de volgende in het kader van ruimtelijke ontwikkeling relevante verbodsbepalingen:

- Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De zwaarte van toetsing is afgestemd op de gunstige staat van instandhouding van soorten. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt in de volgende groepen met een eigen toetsingsregime:

- Algemene soorten (tabel 1-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft in dit kader geen ontheffing aangevraagd te worden;

- Overige soorten (tabel 2-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, indien wordt gewerkt volgens een door de minister van EZ (voorheen EL&I, LNV) goedgekeurde gedragscode. Voor de gemeente Dalfsen, Staphorst en Zwartewaterland is een gedragscode Flora- en Faunawet opgesteld. Indien dit niet het geval is dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de soort);

- Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB (tabel 3-soorten)

Voor deze soorten moet wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets, hetgeen inhoudt dat:

- er sprake dient te zijn van een bij de wet genoemd belang;
- er geen andere bevredigende oplossing mogelijk is;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

Vogels zijn niet ingedeeld in bovengenoemde categorieën. Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het is daarom bijvoorbeeld verboden nestelende en/of broedende vogels te verstoren, eieren te rapen of nesten en andere vaste rust- en verblijfplaatsen te vernietigen. Uitgangspunt hierbij is dat nesten van vogels alleen beschermd zijn indien deze in gebruik zijn tijdens het broedseizoen. Voor een aantal vogelsoorten (genoemd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het ministerie van EZ) die jaarlijks van het zelfde nest gebruik ma-

ken of geen eigen nest kunnen bouwen geldt een uitzondering, Nesten van deze soorten worden beschouwd als vaste rust- en verblijfplaats in de zin van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn jaarrond beschermd, mits niet permanent verlaten.

Om te voorkomen dat nestelende en/of broedende vogels verstoord worden, dienen versturende werkzaamheden altijd zo veel mogelijk buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd en dient gecontroleerd te worden of mogelijk jaarrond beschermde nesten worden aangetast door de werkzaamheden. Het beschermingsregime voor vogels komt overeen met dat van tabel 3-soorten. Ontheffing kan slechts worden verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarnaast kan alleen ontheffing worden verkregen indien er sprake is van een in de wet genoemd belang. Dit betreft voor vogels alleen belangen die te maken hebben met openbare veiligheid, luchtvaartveiligheid, onderzoek en volksgezondheid (geen ruimtelijke ontwikkelingen).

3.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheid beoordeling.

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- telmee.nl
- www.ravon.nl
- Natuurtoets Henslare, toetsing van de ontwikkelingsplannen aan de wet- en regelgeving voor natuur, 23 mei 2011. Grontmij.

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een veldbezoek op 2 februari 2016 door een ecooloog van Grontmij is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er is vervolgens gekeken of deze soorten(groepen) beïnvloed kunnen worden door voorgenoemde activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soorten(groepen) een ontheffing in kader van Flora- en faunawet aangevraagd moet worden en of er een nader onderzoek nodig is.

3.3 Voorkomende ecotopen

In het plangebied komen de volgende ecotopen voor:

- Bebouwing: woonhuis en bijgebouw (steen met dakpannen)
- Erf inrichting (bomen, struiken, gras)
- Bomen (fijnspar, els, populier, eik)
- Agrarisch gebied (maïs/grasland)

3.4 Agrarisch perceel (maïs/grasland)Planten

Bronnenonderzoek

Op basis van de beschikbare verspreidingsgegevens zijn geen beschermde soorten (tabel 2 & 3 Ff-wet) in het plangebied of directe omgeving waargenomen. In de houtwal ten noorden en ten oosten van het plangebied zijn tijdens een veldbezoek in 2011 de welriekende salomonszegel en gewone salomonszegel waargenomen. De soorten staan op de rode lijst, deze hebben echter geen beschermde status.

Oriënterend veldonderzoek

De begroeiing in het plangebied bestaat uit (intensief) beheerd grasland en maisland, houtwal (eik en els), sparrenbosje en een tuinbeplanting. De onderbegroeiing van de houtwal bestaat uit struiken (o.a. braam, klimop, hulst) en ruigte. In de houtwal zijn geen beschermde planten te verwachten op basis van het ontbreken van specifieke milieumomstandigheden. Gezien het intensief gebruik en beheer van het plangebied (agrarische percelen) en de voedselrijke bodem (meststoffen) worden beschermde planten hier niet verwacht.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor planten is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.5 Vleermuizen*Bronnen*

Op basis van beschikbare verspreidingsgegevens en de resultaten van het vleermuisonderzoek (Grontmij, 2011) komen de volgende soorten voor in de omgeving waarin het plangebied is gelegen; gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Tijdens het vleermuisonderzoek (Grontmij, 2011) is in de boerderij aan de Rimpelerweg 43 een kolonie laatvliegers aangetroffen. De houtwal aan de noord- en oostkant van het plangebied wordt gebruikt als vliegroute door de laatvlieger en gewone dwergvleermuis (Grontmij, 2011).

Oriënterend veldonderzoek

De woning is door de aanwezigheid van kleine openingen onder het dakoverstek mogelijk geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. De schuur is door de aanwezigheid van enkelsteens muur niet geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen.

De houtwal is geschikt als vlieg- en/of foerageerroute voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling leidt niet tot aantasting van de houtwal en daarmee tot een mogelijke aantasting van een vlieg- en/of foerageerroute voor vleermuizen. Het gehele plangebied en dan met name de randen (in de omgeving van beplanting) is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

Foto 7 & 8 woning met kleine openingen tussen gevel en dakoverstek

Toetsing Flora- en faunawet

De woning is mogelijk geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Door de sloop van de woning zal mogelijk de vaste rust- en verblijfplaats van vleermuis verloren gaan. Omdat door de voorgenomen ontwikkeling mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen en foerageergebied zal verdwijnen dient aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd te worden. Dit onderzoek is gericht op het bepalen van de functie van het gebouw en omgeving voor vleermuizen.

Door de voorgenomen ontwikkeling zal het mogelijke foerageergebied van vleermuizen afnemen, echter in de omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig waardoor er geen sprake is van een overtreding van de verbodsbepaling in het kader van de Flora- en faunawet.

Als blijkt dat vleermuizen het gebouw benutten als vaste rust- en verblijfplaats, moet een ontheffing Flora- en faunawet worden aangevraagd.

3.6 Overige zoogdieren

Bronnen

Op basis van beschikbare verspreidingsgegevens komen de volgende algemene soorten, zoals egel, haas, konijn, mol en vos (tabel 1 Ff-wet) voor in de omgeving waarin het plangebied is gelegen. Daarnaast komt de steenmarter (tabel 2 Ff-wet) en de das (tabel 3 Ff-wet) voor in de omgeving van het plangebied. Sporen van de das zijn tijdens het aanvullend natuuronderzoek in 2011 (Grontmij, 2011) aangetroffen langs de houtwal ten noorden van het plangebied. Er is toen geen burcht aangetroffen, de das zal incidenteel de houtwal gebruiken als migratieroute. De steenmarter is op basis van verspreidingsgegevens waargenomen aan de oostzijde van Putten.

Oriënterend veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek is een haas waargenomen in het grasland. Het plangebied is geschikt voor algemeen voorkomende soorten (haas, konijn, mol, vos en diverse soorten muizen). De houtwal is geïnspecteerd op sporen van de das, deze zijn niet aangetroffen. De houtwal is grotendeels gelegen buiten de invloedssfeer van de ontwikkeling. De schuur is onderzocht op sporen (o.a. latrines) van de steenmarter. In de schuur en directe omgeving zijn geen sporen van steenmarter aangetroffen.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor de zwaarder beschermde das en steenmarter (tabel 2 en 3 Ff-wet) zijn geen effecten te verwachten. Voor algemeen voorkomende zoogdieren (tabel 1 Ff-wet) zijn effecten niet uit te sluiten. Hiervoor geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet.

Voor de overige zoogdieren is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.7 Vogels

Bronnen

Op basis van de beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat het plangebied geschikt is voor algemeen voorkomende broedvogels. Van de vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestplaats zijn de volgende soorten vastgesteld in de omgeving waarin het plangebied is gelegen; steenuil, kerkuil, buizerd en huismus. Van de steenuil zijn territoria bekend ten noorden van het plangebied in een nestkast op het erf aan de Rimpelweg 43 en ten zuiden van het plangebied langs de provinciale weg N798. De huismus komt verspreid voor in de omgeving van het plangebied. In 2011 is een bezet nest van de buizerd aangetroffen ten noorden van het plangebied in een bosje langs de Rimpelweg (Grontmij, 2011).

Oriënterend veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn diverse huismussen aangetroffen in de tuin (foto 9 & 10). De vogels bevonden zich in een hulst (groenblijvende heester). Deze struik wordt intensief gebruikt gezien de vele aangetroffen sporen (poepjes). Mogelijk wordt deze struik ook als slaapplek gebruikt. De woning is door de aanwezigheid van ruimtes onder de dakpannen mogelijk geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor de huismus. De buitenruimte (tuin) rondom de woning is geschikt als leefgebied voor de huismus door aanwezigheid van onder andere groenblijvende beplanting en zanderige plekken. In het sparrenbosje is een bezet nest van een houtduif aangetroffen. De woning is niet geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor de gierwaluw door het ontbreken van vrije invliegopeningen in combinatie met nestgelegenheden.

Foto 9 & 10 tuinrichting

In de schuur en directe omgeving zijn geen sporen (o.a. braakballen) van de steenuil en kerkuil aangetroffen. De schuur is door het ontbreken van invliegopeningen niet geschikt als nestlocatie voor uilen. In de houtwal en het sparrenbosje zijn geen jaarrond beschermde nestplaatsen (o.a. sperwer, ransuil en buizerd) aangetroffen.

De nestplaats van de steenuil aan de Rimpelweg 43 is gelegen op een afstand van circa 200 meter van het plangebied. Het plangebied vormt door het type agrarisch gebruik (maïs, grasland) geen geschikt foerageergebied van de steenuil. De steenuil zal zeer waarschijnlijk incidenteel het plangebied gebruiken als foerageergebied. Tevens zal de toekomstige rondweg, welke komt te liggen tussen het plangebied en het erf aan de Rimpelweg 43 een mogelijke barrière gaan vormen voor de steenuil. Het plangebied zal gezien de ligging (met de toekomstige rondweg als barrière) en het agrarische gebruik niet als optimaal leefgebied van de steenuil functioneren.

De nestplaats van de buizerd ligt buiten de invloedssfeer van de ontwikkeling. Tevens vindt er geen fysieke aantasting van de nestlocatie plaats.

Toetsing Flora- en faunawet

Het plangebied zal gezien de ligging (met de toekomstige rondweg als barrière) en het agrarische gebruik niet als optimaal leefgebied van de steenuil functioneren. De voorgenomen ontwikkeling zal daarom niet leiden tot een verstoring van het functioneel leefgebied van vaste rust- en verblijfplaatsen. Een overtreding van de verbodsbepaling in het kader van de Flora- en faunawet is niet aan de orde.

Voor de mogelijke effecten van de rondweg op het functioneel leefgebied van de vaste rust- en verblijf van de steenuil aan de Rimpelweg is een positieve afwijzing verleend door het bevoegd gezag (RVO) en zijn er mitigerende maatregelen uitgevoerd.

De voorgenomen ontwikkeling zal gezien de ligging en doordat er geen fysieke aantasting van de nestplaats plaatsvindt geen effect hebben op de vaste rust- en verblijfplaats van de buizerd.

Op basis van het oriënterend veldbezoek kan geconcludeerd worden dat de woning mogelijk geschikt is als vaste rust- en verblijfplaats voor de huismus. Voor het bepalen van de aan- of afwezigheid van de huismus dient een aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden gericht op de inventarisatie van vaste rust- en verblijfplaatsen van de huismus. De aangetroffen nestlocatie van houtduif is alleen beschermd in de periode dat deze bezet is (broedende vogel).

Indien door de voorgenomen ontwikkeling vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus verloren gaan dient een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.

3.8 Amfibieën

Bronnen

Uit beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat de volgende amfibieën waargenomen zijn in de omgeving waarin het plangebied zich bevindt: gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander. Het betreft hier algemeen voorkomende soorten (tabel 1 Ff-wet). De

strikt beschermde kamsalamander en poelkikker (tabel 3 Ff-wet) zijn waargenomen in het uurhok waarin het plangebied is gelegen.

Oriënterend veldonderzoek

De watergang rondom het plangebied (langs de houtwal en spoor) is deels geschikt voor algemeen voorkomende amfibieën. Zwaardere beschermde amfibieën zijn op basis van het ontbreken van geschikt biotoop niet te verwachten in het plangebied. Het biotoop van de kamsalamander en poelkikker bestaat uit bijvoorbeeld uit geïsoleerde poelen/wateren met een specifiek milieuomstandigheid en dat ontbreekt in het plangebied.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor amfibieën is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.9 Reptielen

Bronnen

Uit beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat er geen reptielen waargenomen zijn in de omgeving waarin het plangebied zich bevindt.

Oriënterend veldonderzoek

Door het ontbreken van geschikt biotoop (o.a. bos, heide, water/ruigtes) zijn reptielen ook niet te verwachten in het plangebied.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor reptielen is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.10 Vissen

Bronnen

Uit beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat er geen beschermde vissen (tabel 2 & 3 Ffwet) waargenomen zijn in de omgeving waarin het plangebied is gelegen.

Oriënterend veldonderzoek

De watergang in het plangebied is ondiep (< 20 cm) en niet geschikt voor beschermde vissen. Beschermde vissen zijn dan ook niet te verwachten in het plangebied.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor vissen is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.11 Ongewervelden

Bronnen

Uit beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat er geen beschermde ongewervelden (tabel 2 & 3 Ffwet) waargenomen zijn in de omgeving waarin zich het plangebied is gelegen.

Oriënterend veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde ongewervelden waargenomen. Beschermde insecten (dagvlinders, libellen, mieren, kevers) zijn in het plangebied niet te verwachten. Het habitat van beschermde insecten betreft bos,-heide, moeras- en veengebieden, en dat ontbreekt in het plangebied.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor ongewervelden is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het provinciaal beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

- Gelders Natuurnetwerk (GNN)
- Groene Ontwikkelingszone (GO)

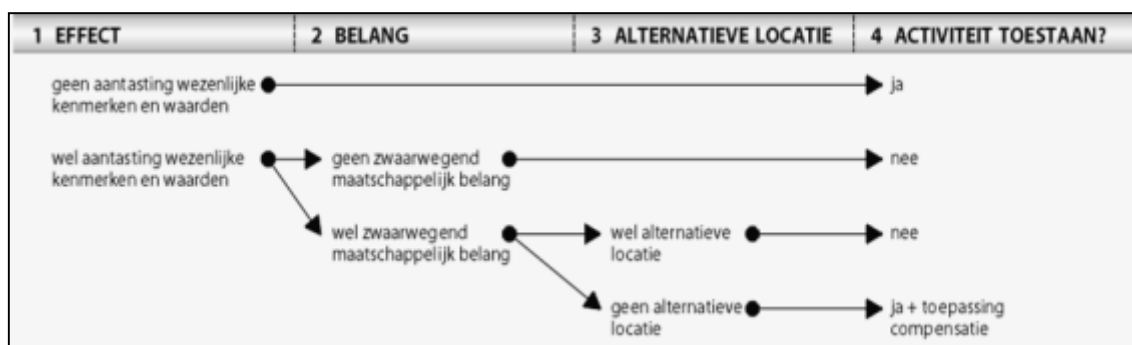
4.2 Ecologische Hoofdstructuur

Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het GNN en GO is geregeld via het bestemmingsplan. De GNN voor de provincie Gelderland is vastgelegd in de provinciale ruimtelijke verordening.

De afweging voor ingrepen in de GNN gaat volgens het “nee, tenzij-principe”. Voor de GO geldt een apart “nee, tenzij-principe”. In onderstaand schema is de “nee, tenzij-principe” voor GNN stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een GNN - gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op de GNN uitkomst bieden om projecten in de GNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van GNN - gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’. In de provincie Gelderland is de externe werking van de GNN niet van toepassing.

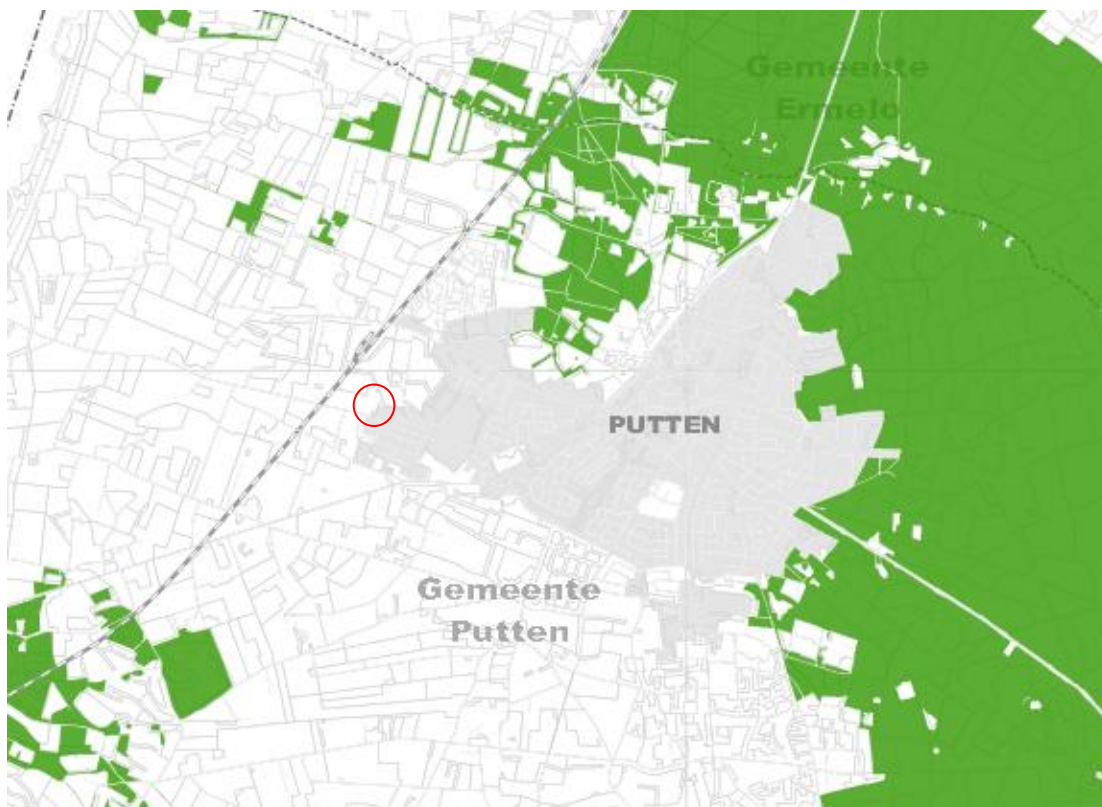
Een “nee, tenzij-toets” behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Schema: Het “nee, tenzij”-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie

Voor de inventarisatie van GNN/GO-gebieden is gebruik gemaakt van de gegevens van de Provincie Gelderland. Uit deze gegevens blijkt dat de dichtstbijzijnde GNN gebied op een afstand circa 1.5 km van het plangebied is gelegen. Dit betreft de bossen ten oosten van Keizerswoert.

Figuur 6 plangebied (rode cirkel) ten opzichte van de GNN (bron provincie Gelderland)

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied is niet gelegen binnen een GNN/GO - gebied. Het GNN – gebied ten noorden van het plangebied ligt op circa 1.5 km. Fysieke aantasting van het gebied is daarmee niet aan de orde. Ook verstoring is uitgesloten, omdat het plangebied op afstand is gelegen van het beschermde gebied. Tevens is er geen ecologische relatie tussen het plangebied en de GNN/GO-gebieden.

5 Conclusies

Natuurbeschermingswet

De Natura 2000-gebieden Veluwe en Veluwerandmeren liggen op circa 3 km, buiten het plangebied. De ontwikkelingen in het plangebied leiden daarom zeker niet tot vernietiging. De voorgestelde nieuwe ontwikkelingen binnen het bestemmingsplan kunnen in de gebruiksfase wel leiden tot een toename van vervoersbewegingen. De verandering van de vervoersbewegingen kan leiden tot een toename van stikstofdepositie. Ook tijdens de uitvoering van het project kan sprake zijn van een toename aan stikstofemissie vanuit de gebruikte machines en voertuigen. Een toename aan stikstofdepositie kan gevolgen hebben voor de verzuring en vermessing van gevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten. Een aantal van de aangewezen habitattypen in de Veluwe is (zeer) gevoelig voor stikstofdepositie (o.a. droge heide).

Gelet op de mogelijke toename aan stikstofdepositie op de Veluwe is nader stikstofonderzoek nodig conform het PAS. Hiervoor is onder meer een stikstofberekening met AERIUS nodig. Afhankelijk van de uitkomsten van deze berekening, is voorafgaand aan de realisatie van het plan mogelijk een melding nodig of een aanvraag van een Nb-wet vergunning. Indien echter blijkt dat de toename aan stikstofdepositie op de Veluwe ten gevolge van het plan onder de 0,05 mol N/ha/jaar blijft kan het plan doorgang vinden zonder melding of vergunning. De uitkomsten van de AERIUS berekeningen geven ook inzicht in de realiseerbaarheid van het bestemmingsplan.

Flora- en faunawet

Er zijn mogelijk (zwaarder) beschermde soorten (tabel 2 of 3 Ff-wet) aanwezig in of nabijheid van het plangebied. Dit betreft vleermuizen en vogels (huismus).

Om vast te stellen of zwaarder beschermde soorten voorkomen in het plangebied dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden voor vleermuizen en de huismus (tabel 1).

Tabel 1 overzicht aanvullend onderzoek zwaarder beschermde soorten

Soort	Onderzoekperiode
<ul style="list-style-type: none"> • Vleermuizen • Huismus 	mei – september (vijf bezoeken) april – half mei (twee bezoeken) of vier bezoeken in de periode 10 maart – 20 juni.

Op basis van de uitkomsten van het aanvullend onderzoek kan bepaald worden of er sprake is van overtreding van de verbodsbepaling (artikel 9, 11) uit de Flora- en faunawet. Indien er sprake is van overtreding van de verbodsbepaling dient een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden.

Op basis van de uitkomsten van het aanvullend onderzoek kan bepaald worden of er sprake is van overtreding van de verbodsbepaling (artikel 9, 11) uit de Flora- en faunawet. Indien er sprake is van overtreding van de verbodsbepaling dient een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden of kan er gezocht worden naar een alternatieve inrichting waardoor een overtreding van de verbodsbepaling mogelijk voorkomen kan worden.

Overige beschermde soorten (tabel 1 Ff-wet).

Voor algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieën (tabel 1 Ff-wet) geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. Er dient in alle gevallen wel rekening gehouden te worden met de zorgplicht.

Natuurbeleidskaders

Ecologische Hoofdstructuur

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde gebieden in het kader van de EHS. Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk.

Er zijn geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen/beperken. Er is geen nadere procedure noodzakelijk in de vorm van een "nee, tenzij-toets".

Samenvattende tabel

	Effecten	Nader veld onderzoek	Nader effect onderzoek	Mitigerende maatregelen*	Nadere procedure
Natuurbeschermingswet	<ul style="list-style-type: none"> Mogelijk stikstofdepositie 	<ul style="list-style-type: none"> Geen 	<ul style="list-style-type: none"> Ja 	<ul style="list-style-type: none"> Geen 	<ul style="list-style-type: none"> Mogelijk
Flora & faunawet	<ul style="list-style-type: none"> Tabel 2-3 soorten 	<ul style="list-style-type: none"> Vleermuizen en huismus 	<ul style="list-style-type: none"> Ja 	<ul style="list-style-type: none"> Mogelijk, afhankelijk van het nader onderzoek 	<ul style="list-style-type: none"> Mogelijk
Gelders natuurnetwerk/Groene ontwikkelingszone	<ul style="list-style-type: none"> Geen 	<ul style="list-style-type: none"> Geen 	<ul style="list-style-type: none"> Geen 	<ul style="list-style-type: none"> Geen 	<ul style="list-style-type: none"> Geen

* Mogelijke maatregelen om effecten te voorkomen